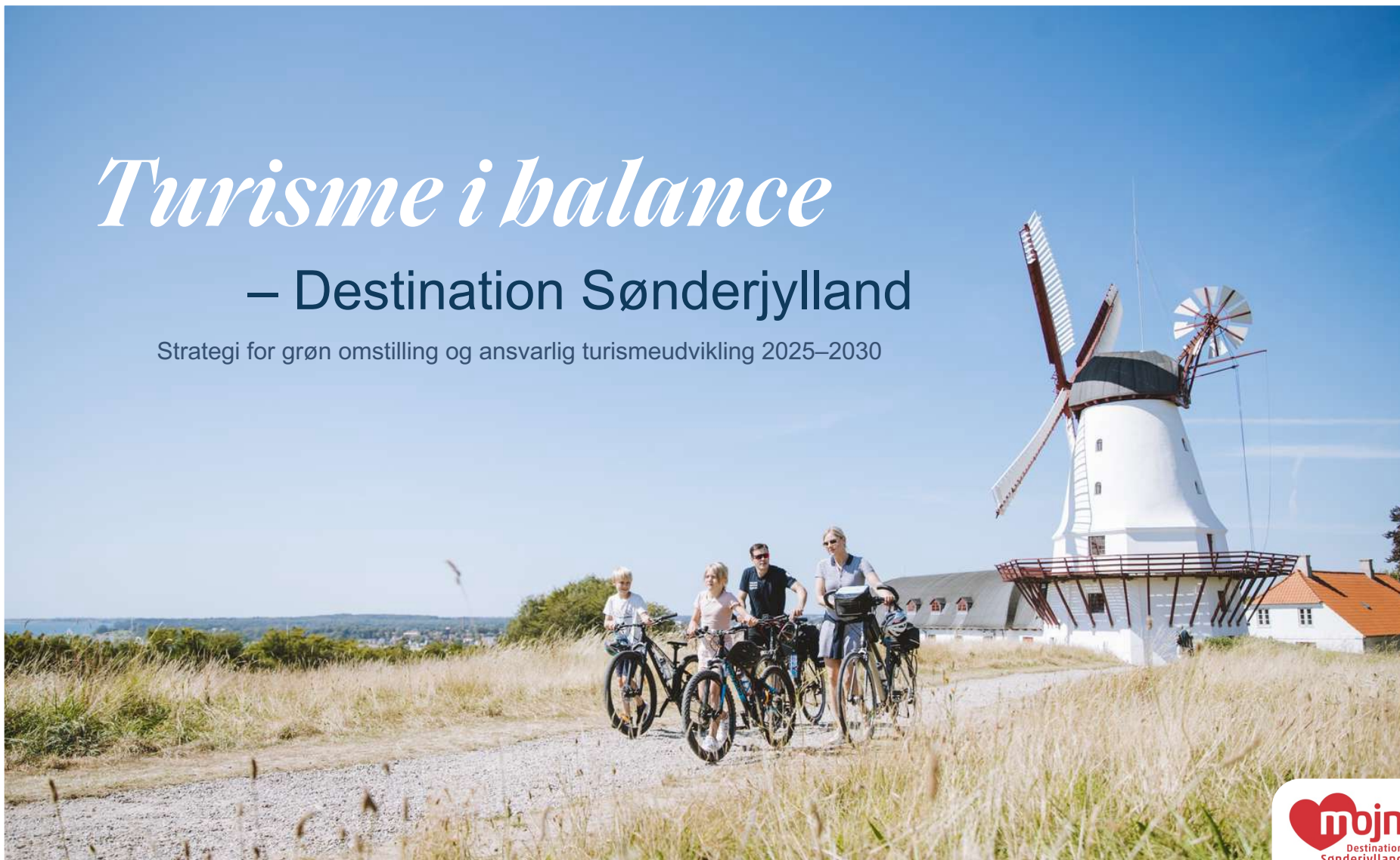

Turisme i balance

– Destination Sønderjylland

Strategi for grøn omstilling og ansvarlig turismeudvikling 2025–2030

Forord

Sønderjylland er rig på natur, historie og kulturelle seværdigheder – og fremover skal vi som en af landets turismedestinationer også være rig på oplevelser skabt med omtanke for miljø og lokalsamfund.

Med vores nye strategi, "Turisme i balance – Strategi for grøn omstilling og ansvarlig turismeudvikling 2025–2030", er det vores vision at gøre Sønderjylland til en endnu mere ansvarlig og ressourceeffektiv turismedestination til gavn for miljøet, vores gæster og ikke mindst lokalbefolkningen.

Visionen rækker dog længere end til at skabe mere ansvarlige gæsteoplevelser. Med strategien ønsker vi også at sikre en langsigtet og fremtidssikret udvikling af turismeerhvervet frem mod 2030. Målet er, at vi gennem inddragelse, dialog og samarbejde med turisme-aktører og andre lokale og nationale aktører skaber en fælles udviklingsproces – en rejse, hvor der er reel balance mellem miljømæssige, økonomiske og sociale behov.

Det er derfor, at vi har navngivet vores bæredygtighedsstrategi **Turisme i balance**. Med navnet ønsker vi at understrege, at en balanceret udvikling er afgørende for vores fælles fremtid. Turismen skal skabe lokal økonomisk værdi og gode oplevelser samtidig med, at vi minimerer ressourceforbruget og tager hensyn til natur og lokalsamfund.

Strategien svarer på et stigende behov

Arbejdet med miljø- og klimaforbedringer er en højt prioriteret og nødvendig indsats, der handler om at fremtidssikre Sønderjylland som en attraktiv destination. Efterspørgslen på ansvarlige gæsteoplevelser er nemlig stigende. For eksempel viser

VisitDenmarks analyse: Turisme og Bæredygtighed på de Fire Nærmarkeder fra 2024, at 4 ud af 10 tyskere i høj grad vil medtænke miljøvenlige og bæredygtige hensyn næste gang de vælger feriedestination.

Behovet for en balanceret turismeudvikling er her allerede, og strategien svarer på både nutidens og fremtidens gæstebehov. Ved at handle i dag skaber vi lokal værdi og bidrager til den ansvarlige omstilling af dansk turisme. Forandringer sker dog ikke over natten, og i takt med at nye regler, teknologier og muligheder viser sig, vil vi løbende genbesøge strategien og tilrette vores indsatser.

Strategien tager højde for National Strategi for Bæredygtig Vækst i Dansk Turisme (herefter National Strategi), der danner rammen for en bæredygtig udvikling af dansk turisme frem mod 2030. Den Nationale Strategi bliver derudover suppleret af en mere lokal-forankret udviklings- og samarbejdsproces.

Her har vi i destinations-selskabet fået input fra vores bestyrelse og samarbejdspartnere – herunder turistaktører, kommuner og erhvervsfremmende organisationer. Tak for det. Sammen har vi lagt fundamentet for strategien og defineret mål og retning for, hvordan Sønderjylland skal blive en mere ansvarlig ferie- og gæstedestination i balance.

Nu skal vi handle. God arbejdslyst

Kirsten Oldenborg Lundvang

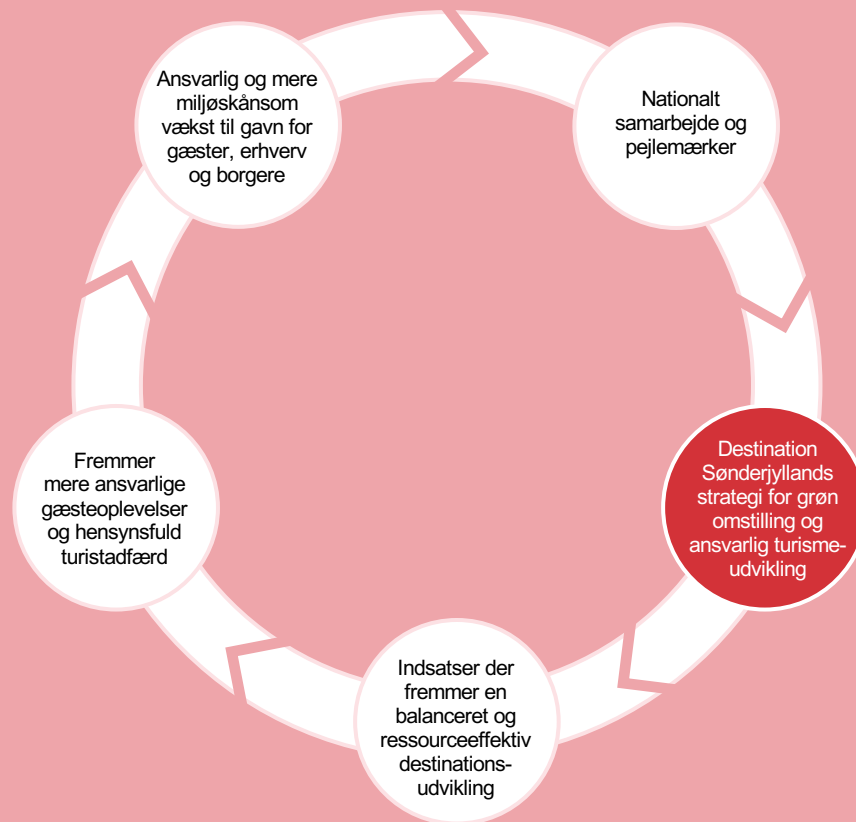
Kirsten Oldenborg Lundvang
Direktør, Destination Sønderjylland

Formål

Strategien Turisme i balance definerer, hvordan vi som destinationsselskab nu og frem til 2030 vil arbejde for at gøre Sønderjylland til en endnu mere attraktiv, ansvarlig og ressourceeffektiv turismedestination. Ved at beskrive vision, mål og konkrete handlinger definerer strategien både retning og indsatser.

Et centralt styringsværktøj

I samspil med pejlemærkerne i den Nationale Strategi vil denne strategi være definerende og styrende for vores indsatser inden for grøn omstilling og ansvarlig turismeudvikling frem mod 2030.

Vision

Vores vision er skabt med inspiration fra den Nationale Strategi og med værdifulde input fra vores samarbejdspartnere.

Det er Destination Sønderjyllands vision at fremme en mere ansvarlig og ressourceeffektiv turismeudvikling og derigennem bidrage til en balanceret vækst, der tager hensyn til miljøet og gavner vores gæster, erhverv og borgere.

Målgrupper

Den primære målgruppe for strategien er de lokale turismevirksomheder og -aktører. Rationalet er, at jo bedre vi som destinationsselskab kan støtte turismeerhvervet i at blive endnu mere ansvarlig og ressourceeffektiv, jo bedre kan vi indfri den overordnede vision om turisme i balance til gavn for alle.

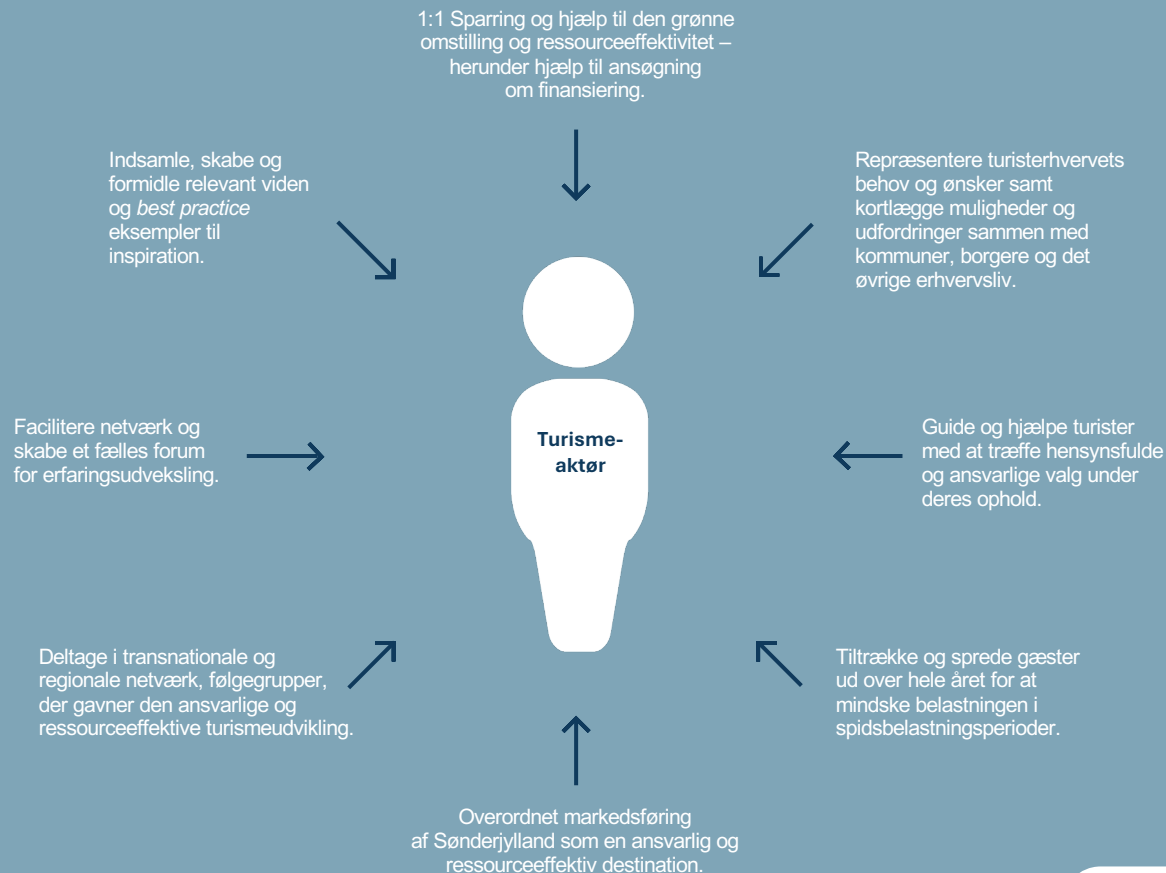
Primærmålgruppe:

- Turismevirksomheder og -aktører.
- Hoteller
- Campingpladser
- Andre overnatningssteder (Vandrehjem, B&B m.fl.)
- Feriehuse
- Beværtninger, restauranter og andre spisesteder (iskiosk, pølsevogn m.fl.)
- Attraktioner
- Kultur- og oplevelsesaktører

Sekundære målgrupper:

Turister og gæster, erhvervsorganisationer, kommuner og borgere.

Sådan vil vi skabe værdi:

De fem strategispor

5 strategispor baseret på samarbejde

For at indfri strategiens vision og målsætninger har vi defineret fem parallelle strategispor, som vi løbende arbejder med. En oversigt over aktiviteterne i de enkelte spor vil fremover kunne findes på en ny aktørrettet hjemmeside med særligt fokus på grøn omstilling og ansvarlig turismeudvikling.

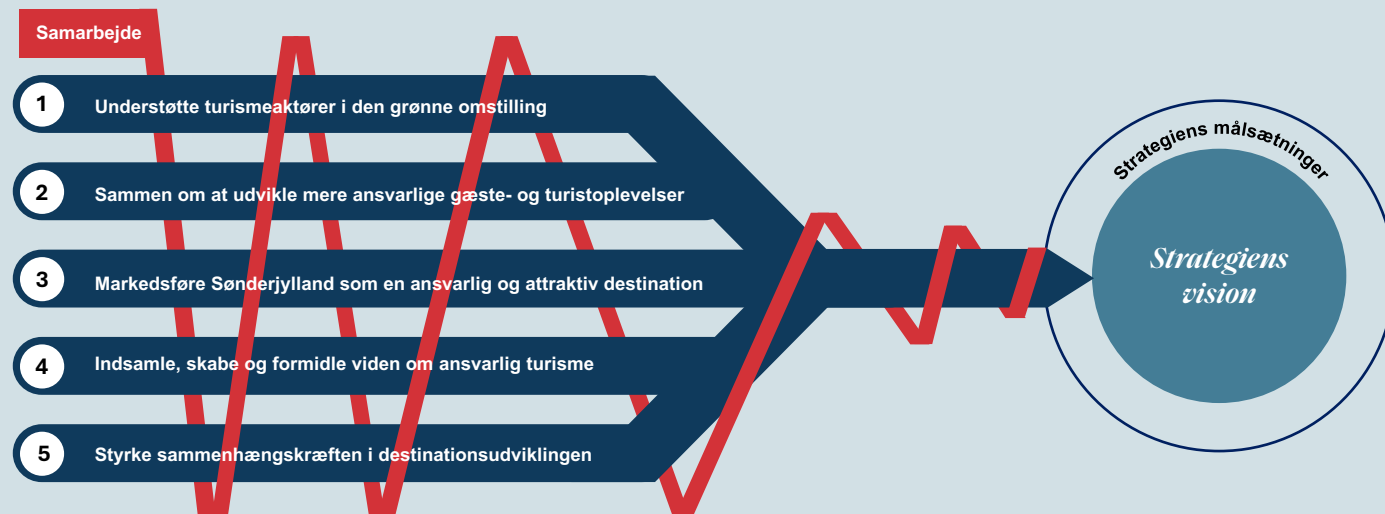
Samarbejde som den røde tråd

Fælles for de fem strategispor er, at de er baseret på samarbejde. Evnen til at samarbejde skal være det bærende princip for eksekveringen af strategien og den røde tråd, der binder de fem spor sammen. Det er, når vi løfter i flok, at vi for alvor kan skabe reel forandring.

Lokalt, regionalt og nationalt

Vi vil opsøge og dyrke samarbejdet med destinationens kommuner, erhvervsservice, erhvervshuse, turismeaktører og øvrige samarbejdspartnere, så vi i fællesskab lykkes. Også på nationalt plan vil vi engagere os og samarbejde for at indfri de fælles mål for den nationale turismeudvikling.

På den måde kan vi i fællesskab videns- og erfaringsudveksle, så de tilgængelige ressourcer bruges bedst muligt. Det gør det muligt at indgå i fælles indsatser, der yderligere styrker Destination Sønderjyllands arbejde med grøn omstilling.

Indsatser i relation til FN's Verdensmål

Sammen om verdensmålene

I forlængelse af strategien vil Destination Sønderjyllands strategispor og indsatser også bidrage til opfyldelsen af FN's 17 Verdensmål. I denne sammenhæng er det ikke alle verdensmål, hvor vi som destination kan gøre en markant forskel, men der er især fire Verdensmål, som vi kan påvirke og understøtte gennem en fokuseret indsats.

De fire Verdensmål er 8, 11, 12 og 17. Hvert af disse mål indeholder en række delmål, som vi i Destination Sønderjylland har valgt at fokusere på og ønsker at bidrage til gennem vores indsatser for grøn omstilling.

MÅL 8: ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

- 8.1 Øge den årlige økonomisk vækst gennem turisme
- 8.4 Støtte vores aktører i at opnå en større ressourceeffektiviteten
- 8.9 Udvikle og bidrage til politikker, der fremmer ansvarlig turisme

MÅL 11: BÆREDYGTIGE BYER OG LOKALSAMFUND

- 11.4 Udvikle og deltage i initiativer, der beskytter verdens kultur og naturarv
- 11.a Udvikle og deltage i initiativer, der styrker forbindelser mellem by, opland og landdistrikter

MÅL 12: ANSVARLIGT FORBRUG OG PRODUKTION

- 12.3 Støtte aktørerne med at reducere madspild
- 12.5 Støtte aktørerne med at reducere Affaldsgenerering
- 12.b Udvikle og indføre værktøjer til måling af grøn omstilling

MÅL 17: PARTNERSKABER FOR HANDLING

- 17.17 Fremme partnerskaber
- 17.19 Bygge videre på eksisterende initiativer for monitorering af grøn omstilling og ansvarlig turismeudvikling

SPOR 1

Understøtte turismeaktører i den grønne omstilling

Vi vil understøtte vores turismeaktører i den grønne omstilling, så det skaber værdi for deres gæster, fremmer deres egen forretning og samtidig reducerer ressourceforbruget og skåner miljøet. I denne sammenhæng vil vi løbende igangsætte indsatser målrettet aktørerne, foretage effektmålinger og inddrage feedback for derved at sikre aktiviteternes værdiskabelse.

Da vi i Destination Sønderjylland har enkelte store turismeaktører og mange forskellige mikrovirksomheder, differentierer vi vores tilbud og services. Vores aktiviteter tilpasses de enkelte brancher og tager højde for deres konkrete ambitioner og potentialer.

Mål for sporet

At være en værdsat og nærværende sparringspartner for turismeaktørerne og skabe et overskueligt overblik over de tilbud og værktøjer, der understøtter erhvervets grønne og ansvarlige omstilling.

Fokusområder og handlinger i strategiperioden:

- **1:1 sparringsmøder:** Kortlægning af potentialer gennem screeningsmøder, hvor vi sparrer om muligheder og behov samt guider aktørerne videre.
- **Finansieringssparring:** Hjælp til at afdække relevante puljer, fonde og indsatser, der kan understøtte aktørernes grønne omstilling, samt sparring til ansøgningsprocessen.
- **Miljø- og klimacertificering:** Afholdelse af workshops og tilbud om certificeringsforløb (fx Green Key eller Svanemærket).
- **Digital vidensplatform:** Aktørrettet hjemmeside om grøn omstilling med viden, konkrete værktøjer og eksempler på god praksis.
- **Målrettede digitale læringsredskaber:** Potentialeguiden, hvor virksomheder kan teste og lære om deres klima- og miljøindsatser.
- **Anvendelig data og viden:** Viden, data, cases, trends og tendenser inden for ansvarlig turismeudvikling.

SPOR 2:

Sammen om at udvikle mere ansvarlige gæste- og turistoplevelser

For at understøtte turismeerhvervet vil vi i Destination Sønderjylland aktivt deltage i og igangsætte udviklingsprojekter, der fokuserer på at skabe mere ansvarlige og ressourceeffektive oplevelser i turismen.

Gennem stærke partnerskaber vil vi arbejde for at udvikle løsninger, der både imødekommer gæsternes efterspørgsel på hensynsfulde ferietilbud og understøtter virksomhedernes grønne omstilling. Målet er at skabe en destination, hvor omtanke for miljø, natur og lokalsamfund er en naturlig del af gæsteoplevelsen.

Mål for sporet

At løfte udbuddet og kvaliteten af ansvarlige gæsteoplevelser i Sønderjylland gennem stærke partnerskaber, øget certificering og konkret produktudvikling, der styrker helårsturismen og gavner lokalsamfundet.

Fokusområder og handlinger i strategiperioden:

- **Helårsturisme & nye produkter:** Afdække muligheder, lokationer og samarbejdspartnere for nye oplevelsesprodukter med fokus på helårsturisme og sæsonudvidelse.
- **Ansvarligt iværksætteri:** Understøtte iværksætteri med fokus på udvikling og udbud af nye ansvarlige og ressourceeffektive gæste- og turistoplevelser.
- **Produktudviklingsforløb:** I samarbejde udbyde produktudviklingsforløb, hvor aktører får sparring og støtte til idé- og forretningsudvikling.
- **Gæsteguidning & kommunikation:** Udvikle og implementere kommunikationskoncepter, der gør det nemt og overskueligt for gæster at vælge hensynsfulde og ansvarlige tilbud.
- **Miljømærker & certificeringer:** Understøtte og udbrede kendskabet til anerkendte miljømærker og certificeringsordninger (fx Green Key, Svanemærket, Green Attraction).

SPOR 3:

Markedsføre Sønderjylland som en ansvarlig og attraktiv destination

Markedsføringen skal skabe opmærksomhed om Sønderjyllands mange kvaliteter, tiltrække gæster hele året og samtidig guide turisterne til at passe godt på vores natur og lokalsamfund. Vi vil kommunikere ærligt, præcist og veldokumenteret om destinationens tiltag, så gæsterne nemt kan træffe oplyste valg under deres ophold.

Gennem målrettede kampagner og gæsteguidning arbejder vi for en bedre sæson- og geografisk spredning, der reducerer belastningen i spidsbelastningsperioder og skaber lokal værdi i hele regionen.

Mål for sporet

At markedsføre Sønderjylland som en attraktiv destination med fokus på ansvarlige oplevelser, gæsteguidning og sæsonudvidelse, samtidig med at alt forbrugerrettet kommunikation overholder gældende regler for lovlige og veldokumenterede miljøpåstande.

Fokusområder og handlinger i strategiperioden:

- **Gæsteguidning og adfærd:** Udvikle inspirerende og adfærdsregulerende gæste-kommunikation, der guider turister til at vise hensyn i naturen, benytte offentlig transport og reducere affald/ressourceforbrug.
- **Sæson- og geografisk spredning:** Gennemføre markedsføringsindsatser, der fremmer helårsturismen og tiltrækker gæster uden for højsæsonen og til mindre besøgte områder.
- **Lovlig og ærlig kommunikation:** Rådgive og hjælpe turismeaktørerne med at kommunikere deres konkret dokumenterede miljø- og klimatiltag (fx miljømærker) korrekt uden at falde i greenwashing-fælden.
- **Fortællinger om lokalværdi:** Synliggøre sønderjysk kulturarv, lokale fødevarer og autentiske oplevelser, der skaber økonomisk og social værdi for lokalsamfundet.
- **Klima- og miljøvenlig gæsterejse:** Fremme kendskabet til miljøvenlige transportmuligheder til og rundt i Sønderjylland samt synliggøre certificerede overnatnings- og oplevelsessteder.

SPOR 4:

Indsamle, skabe og formidle viden om ansvarlig og ressourceeffektiv turisme

Det er i det brede samarbejde og i samspillet med andre, at vi bliver klogere på ansvarlig turisme- og destinationsudvikling. Derfor vil vi opsøge relevante regionale, nationale og internationale aktører for at få ny viden og udveksle erfaringer.

Gennem aktiv vidensdeling sikrer vi, at den indsamlede og relevante viden kommer hele turismeerhvervet i Sønderjylland til gode, så vi sammen kan handle på baggrund af fakta, nyeste lovgivning og data om gæsternes ændrede adfærd.

Mål for sporet

At fungere som et knudepunkt for viden, der sikrer turismeaktørerne og vores samarbejdspartnere fri adgang til opdateret data, værktøjer og markedsviden om grøn omstilling og ansvarlig destinationsudvikling.

Fokusområder og handlinger i strategiperioden:

- **Dataindsamling og kortlægning:** Indsamle og strukturere data om erhvervets grønne status, certificeringer og ressourceforbrug i Sønderjylland.
- **Transnationalt samarbejde:** Indgå i og udnytte viden fra transnationale netværk og projekter (fx med tyske partnere og Interreg-initiativer) for at udveksle erfaringer, data og løsninger om ansvarlig turismeudvikling over grænsen.
- **Kendskab til marked og gæster:** Analysere og formidle nyeste viden om turistadfærd, miljø- og klimakrav oppefra og ændrede forbrugerforventninger på vores primære nærmarkeder.
- **Formidling og best practice:** Udgive og dele inspirerende cases, erfaringer og konkrete guides via vores digitale platforme, nyhedsbreve og aktørmøder.
- **Temamøder og videnssessioner:** Arrangere temadage, webinarer og workshops, hvor eksperter og praksisnære aktører deler ny viden om alt fra affaldshåndtering til ny lovgivning og Green Claims.
- **Måling af omstillingen:** Udvikle og anvende overskuelige indikatorer til at følge og dokumentere fremdriften i den ansvarlige turismeudvikling i Sønderjylland.

SPOR 5:

Styrke sammenhængskraften i destinationsudviklingen

Strategiens vision kan kun nås, hvis vi løfter i flok og samarbejder bredt. I denne sammenhæng vil vi som destinationsselskab tage et stort ansvar for, at samarbejdet bliver værdiskabende for alle parter. Vi vil have øje for, at de forskellige initiativer, strategier og projekter sker ud fra en sammenhængende rød tråd. Dette for at sikre kontinuitet og fælles retning.

Destination Sønderjylland prioriterer det grønne og ansvarlige arbejde inden for turisme og deltager i alt fra politikudvikling til netværksmøder. Formålet er at sikre optimale muligheder for en sammenhængende, ansvarlig udvikling af destinationen, hvor vi stiller vores viden og ekspertise til rådighed.

Vores gæster og turister møder ikke kun turismeaktørerne på deres ferie. De møder hele destinationen, når de begiver sig rundt i Sønderjylland. Den samlede oplevelse kan kun skabes i fællesskab, hvor der arbejdes på tværs af erhverv, aktører og grænser.

Mål for sporet

Det overordnede mål er, at sammenhængskraften styrkes på tværs af hele Sønderjylland til gavn for erhverv, gæster og lokalsamfund.

Fokusområder og handlinger i strategiperioden:

- **Sammenhængende kunderejser:** Udvikle sammenhængende kunderejser, der viser, hvordan turister og gæster får oplevelser på tværs af aktører, kontaktpunkter og lokationer.
- **Kommunal sparring:** Deltage i kommunernes arbejde med grøn omstilling og tilbyde dem sparring og viden, der kan kvalificere deres beslutninger.
- **Fælles national retning:** Indgå i Danske Destinationer og herigennem bidrage til at sætte en fælles retning for den ansvarlige turismeudvikling.
- **Fysisk områdeudvikling:** Indgå i tværgående samarbejder, der sætter retningen for den fysiske områdeudvikling.
- **Fælles erfaring og data:** Medvirke til, at der skabes et fælles forum for erfaringsudveksling og deling af relevante data og viden.
- **Monitorering og indikatorer:** Medvirke til at definere fælles indikatorer for og monitorering af, hvorvidt destinationsudviklingen er ansvarlig, balanceret og grøn.

Udvikling og implementering af handleplaner

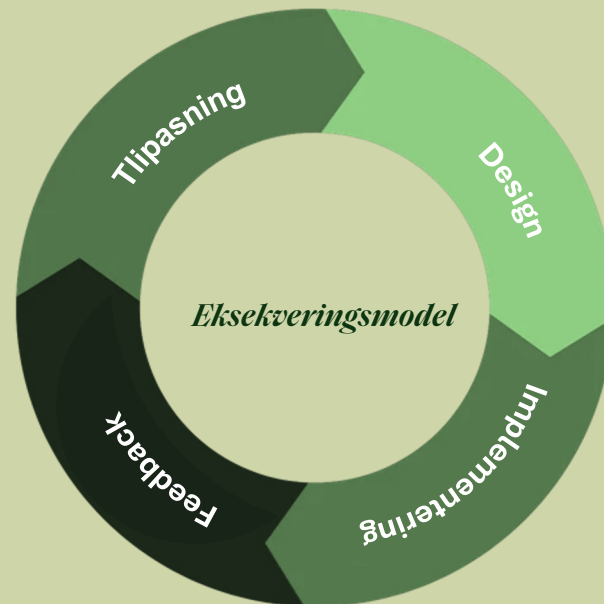
For at omsætte strategi til handling vil vi år for år prioritere, hvilke indsatser der er de vigtigste. De valgte indsatser vil blive suppleret med handleplaner, der sikrer en fortsat bevægelse mod en mere ansvarlig turismeudvikling.

Handleplanerne og indsatserne vil tage udgangspunkt i vores fem strategispor og pejlemærkerne i den Nationale Strategi. De skal alle være operationelle og målbare, så de kan være med til at drive en proces, der udvikler destinationen i en mere ressourceeffektiv og hensynsfuld retning. Dette til glæde for naturen, besøgende, erhvervslivet og borgere.

I denne sammenhæng vil vi løbende foretage effektmålinger og inddrage feedback fra erhvervet og samarbejdspartnere for derved at sikre, at vi som destinationsselskab skaber størst mulig værditilvækst.

Handleplanerne bliver suppleret af fokuserede indsatser, hvor vi prioriterer ressourcer for at accelerere en given indsats. Indsatserne er nøje udvalgt i relation til de muligheder og udfordringer, der eksisterer, så vi får mest mulig effekt af arbejdet.

Fokusområderne bliver certificering af overnatningssteder og CO₂-reduktion samt kortlægning af klimaaftryk på destinationsniveau.

Spørgsmål?

Eventuelle spørgsmål til Destination Sønderjyllands strategi **Balanceret vækst** kan rettes til:

Hannah Wilbert
Projektleder, Destination Sønderjylland

E-mail: hannah@dssj.dk
Mobil: +45 81 82 45 68

 Danmarks
Erhvervsfremmebestyrelse